

Blaž Mesec, Gabi Čačinovič Vogrinčič
 ANALIZA KRONOLOŠKIH IN INTERAKCIJSKIH VZORCEV
 KVALITATIVNA ANALIZA NA PRIMERU SOCIALNEGA DELA Z DRUŽINO

Doc. dr. Blaž Mesec in doc. dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič predavata na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Na konkretnem primeru dela centra za socialno delo z družino, v kateri je alkoholizem in nasilje, avtorja razvijeta metodo kvalitativne analize primera, pri kateri je poudarjen kronološki vidik. Taki so dolgotrajni primeri dela socialnega dela s posameznikom ali družino. Postopek analize sestavljajo (1) urejanje dokumentarnega gradiva in sestavljanje kronologij dogodkov, (2) analiza vzorcev ravnanja (analiza časovnih vzorcev, interakcijskih vzorcev in implicitnih teorij), (3) končna konceptualizacija. Rezultat analize je konstrukcija koncepta dveh strategij socialne pomoči, kontrolne in strategije pomoči. Kontrolna strategija je opisana z naslednjimi značilnostmi: pasivno reaktivni vzorec ravnanja, usmerjenost k upravnim ukrepom, asimetrija moči med socialno službo in družino, moralistično-kaznovalna naravnost, linearno kavzalno mišljenje. Strategijo pomoči sestavljajo: proaktivni vzorec ravnanja, usmerjenost k metodam socialnega dela, opolnomočenje družine, pragmatično-realistična naravnost, sistemska epistemologija.

Franc Hribernik

ALI LAHKO DRUŽBA UČINKOVITEJE POMAGA ŽRTVAM PROMETNEGA NASILJA?

Dr. Franc Hribernik je asistent za ruralno sociologijo na Biotehniški fakulteti, Oddelek za agronomijo v Ljubljani

V članku so predstavljeni nekateri socialni aspekti prometnega nasilja, ki na slovenskih cestah iz leta v leto zahteva zelo visok krvni davek. V preteklem desetletju se je število umrlih in telesno poškodovanih zaradi prometnih nesreč sicer nekoliko zmanjšalo, v zadnjih nekaj letih pa je znova porastlo. V povprečju zahtevajo slovenske ceste letno okoli 500 življenj, telesno poškodovanih pa je več kot 7.000 prometnih udeležencev. Med žrtvami prometnega nasilja se razmeroma pogosto pojavljajo tudi tuji državljani. Zaradi razsežnosti posledic prometnih nesreč bi morala država čimprej poskrbeti za učinkovite preventivne mehanizme, s čimer bi se na najbolj učinkovit način zatiral nastanek tega izrazito negativnega in kompleksnega družbenega pojava. S socialno problematiko ponesrečencev in njihovih družin pa bi se morale resneje ukvarjati vse kompetentne socialne institucije. Prav tako bi se morala povečati tudi materialna in kazenska odgovornost krivcev prometnih tragedij.

Zoja Skušek

ZADREGE S STARŠI

BIOLOŠKI IN SOCIALNI STARŠI V LUČI NOVIH REPRODUKTIVNIH TEHNOLOGIJ

*Zoja Skušek je asistentka za sociologijo kulture, zunanja sodelavka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, urednica zbirke *Studia humanitatis in publicistica*.*

Avtorica je pregledala zelo kontroverzne odzive med laično in strokovno javnostjo v zvezi z novimi reproduktivnimi tehnologijami (NRT: umetna osemenitev, oploditev *in vitro*, surogatstvo). Sredi 80-tih let je namreč medicinska tehnologija na področju NRT tako napredovala, da je prisilila državne aparate t. i. modernega sveta, zlasti pravo in medicino (etični del medicine), da na novo razmislijo nekatere premise, ki zadevajo tradicionalne pojme o očetovstvu, materinstvu, nasledstvu in dedovanju. Prav ta tehnologija je postavila pod vprašaj stare biološko-genetske koncepte očetovstva in materinstva in odprla vprašanja, ali je naša kultura – tako kot številne druge – sploh sposobna razlikovati biološko materinstvo/očetovstvo od socialnega. Po odzivih sodeč je odgovor

negativen, saj že samo postavljanje tega vprašanja očitno vse preveč ogroža stabilnost družbenega reda.

Andrej Zornik, Katerina Mirović
HOMOSEKSUALNOST SKOZI STEREOTIPE

Andrej Zornik in Katerina Mirović sta absolventa etnologije in sociologije kulture na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Avtorja sta na naključno izbranem vzorcu prebivalcev Ljubljane opravila anketo o njihovem odnosu do (moške) homoseksualnosti in ugotavljata, da so med njimi preživele vse teorije o homoseksualnosti. Isti anketiranci včasih povzemajo tudi take, ki se med seboj izključujejo. Tako se oblikuje posebna marginalna skupina, ki oblikuje bolj ali manj enotno skupinsko identiteto in pogosto tudi sama prevzema nekatere priljubljene stereotipe, kakor so pokazali intervjuji, ki sta jih avtorja opravila na vzorcu homoseksualnih moških. Poglavitni vir stereotipov o homoseksualnosti so družbene institucije, ki prevzemajo stereotipe ena od druge, jih prirejajo in reproducirajo. Najpomembnejšo vlogo pri tem imajo v zadnjem času mediji, v katerih se poudarjeno kaže soobstoj različnih teorij o homoseksualnosti in njenih vzrokih.

Slađana Ivezić

TERAPEVTSKI DEJAVNIKI VELIKE SKUPINE V PSIHIATRIČNI BOLNIŠNICI

Dr. Slađana Ivezić je psihiatrinja v Psihiatrični bolnišnici Vrapče, Hrvaška.

Avtorica obravnava terapevtske dejavnike velike skupine hospitaliziranih pacientov. O nestrukturirani situaciji v veliki skupini ugotavlja, da je antiterapevtska. Da bi se izognila pastem nestrukturirane situacije, ki pripelje v paralizirajočo tesnobo, motene meje »selfa«, intenziven razcep (*splitting*) in projektivno identifikacijo, je terapevtka posebej pozorna na mnenja in dialog v skupini. Skupina se strukturira skozi temo, ki olajšuje diskusijo in spodbuja mišljenje. Avtorica ugotavlja, da je ta vpliv na miselni proces in testiranje realnosti najmočnejši terapevtski dejavnik velike skupine.

Srečo Dragoš

KONTEKSTUALIZACIJA SOCIALNIH INOVACIJ (III)

Mag. Srečo Dragoš je asistent za sociologijo na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Rezultati ankete o socialnih inovacijah kažejo, da se izvajalci, tipični v javnem sektorju, razlikujejo od vseh ostalih anketirancev ne le v načinu financiranja, ampak tudi v lastnostih, ki so v neposredni ali posredni zvezi z načinom zagotavljanja njihovih storitev. Razlike so v (časovni) dostopnosti njihovih dejavnosti uporabnikom, v izpostavljanju individualnega pobudnika inovacije, v načinu, kako pride uporabnik k njim, v razpoznavnosti prakticiranih metod, v poznavanju drugih pomembnih služb, v zavedanju posebnosti lastne dejavnosti in v njeni odprtosti do prostovoljcev. To pomeni, da proces deregulacije tudi vsebinsko (in ne samo finančno) vpliva na socialne inovacije, država pa se na ta način odmika od strategije substitucije in uvaja strategijo sinhrono akumulacije, kar pomeni, da še vedno ohranja osrednjo vlogo v blaginjskem sistemu.